

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Kontrola VO na RO/NO

December 2018

Európska únia

PARTNERSKÁ DOHODA
ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najčastejšie používané skratky

CKO - Centrálny koordinačný orgán

CO - certifikačný orgán

EDA - Európsky dvor audítorov

EK - Európska komisia

EŠIF - európske štrukturálne a investičné fondy

MP CKO - metodický pokyn Centrálného koordinačného orgánu

NFP - nenávratný finančný príspevok

OA - orgán auditu

PHZ - predpokladaná hodnota zákazky

PMÚ - Protimonopolný úrad SR

OP - operačný program

RO - riadiaci orgán

NO - národný orgán

ÚVO - Úrad pre verejné obstarávanie

VO - verejné obstarávanie

ŽoNFP - žiadosť o nenávratný finančný príspevok

ŽoP - žiadosť o platbu

Kontrola verejného obstarávania

Právny základ:

- zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní,
- smernice EPa Rady o verejnom obstarávaní,
- **System riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020, verzia 7, kapitola 3.3.7 „Kontrola VO“ – vydáva sekcia centrálny koordinačný orgán (CKO) na ÚPPVII**
- ❑ **Aktuálny System riadenia EŠIF, účinný od 31. októbra 2018 – verzia 7 (www.partnerskadohoda.gov.sk)**
- ❑ **Metodické pokyny CKO a vzory CKO k verejnému obstarávaniu**
- ❑ **Zmluva o poskytnutí NFP (vzor CKOč. 28)**

Metodické pokyny a vzory CKOk VO

- **MP CKO č. 5** k určovaniu finančných opráv, ktoré má riadiaci orgán uplatňovať pri nedodržaní pravidiel a postupov verejného obstarávania
- **MP CKOč. 12** k zadávaniu **zákaziek nespádajúcich pod zákon o verejnom obstarávaní**
- **MP CKO č. 13** k posudzovaniu **konfliktu záujmov** v procese verejného obstarávania
- **MP CKOč. 14** k zadávaniu zákaziek v hodnote **nad 15 000 EUR**
- **MP CKO. 35** k **spolupráci s PMÚ** v oblasti kontroly verejného obstarávania a k postupu RO pri zistení možného porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže alebo jej narušenia v rámci kontroly verejného obstarávania
- **MP CKO č. 36** ku **kontrole zákaziek zadávaných na základe rámcovej dohody a v rámci dynamického nákupného systému**
- **Vzor CKO č. 14** **Kontrolné zoznamy** ku kontrole verejného obstarávania a obstarávania

Kontrolu „eurofondového“ verejného obstarávania vykonáva RO/NO

- ❑ **RO/NO vykonáva kontrolu postupu prijímateľa v oblasti VO podľa zákona č. 357/2015 Z. z. po podpise zmluvy o NFP, alebo môže vykonať kontrolu postupu žiadateľa pred podpisom zmluvy o NFP (v tomto prípade nejde o finančnú kontrolu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. !!!)**
- ❑ **Predmetom kontroly je súlad postupu prijímateľa so zákonom o verejnom obstarávaní (ZVO) od prípravy VO až po uzavretie zmluvy, ktorá zahŕňa najmä:**
 - ✓ určovanie predpokladanej hodnoty zákazky
 - ✓ kontrolu primeranosti podmienok účasti, požiadaviek na predmet zákazky a kritérií na vyhodnotenie ponúk
 - ✓ vyhodnocovanie ponúk
 - ✓ uzavretie zmluvy
- ❑ **Kontrolujú sa aj postupy, na ktoré sa ZVO nevzťahuje (výnimky podľa § 1 ods. 2 až 12, § 8 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. + dotovaní podnikatelia, ktorí získajú 50% a menej z NFP)**

- Predmetom kontroly je aj **kontrola vecného súladu predmetu obstarávania so schválenou ŽoNFP a účinnou zmluvou o NFP**
- **Výdavky deklarované v ŽoP, ktoré vznikli v súvislosti s realizáciou výsledku VO, nemôžu byť zo strany RO schválené skôr, ako RO riadne ukončí kontrolu VO, ktorej záverom je pripustenie výdavkov do financovania**
- Povinnosť prijímateľa predložiť dokumentáciu na kontrolu VO pred predložením prvej ŽoP **sa nevzťahuje na zákazky s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO, ktoré môže prijímateľ predložiť aj súčasne so ŽoP**
- Lehota na výkon kontroly VO začína plynúť **dňom nasledujúcim po dni doručenia dokumentácie, resp. odo dňa doplnenia dokumentácie**

Finančná kontrola verejného obstarávania – jednotlivé fázy kontroly

a) ex- ante kontrola pred vyhlásením VO „prvá ex-ante kontrola“

- ❑ po podpise zmluvy o NFP, **všetky nadlimitné zákazky + podlimitné zákazky na stavebné práce + podlimitné zákazky podľa prílohy č. 1 k ZVO** (sociálne služby a iné osobitné služby)
- ❑ pred podpisom zmluvy o NFP, kontrola v rámci národných a veľkých projektov (a projektov technickej pomoci), kontrola dopytovo-orientovaných projektov – je **fakultatívna** (rovnaké typy zákaziek ako pri kontrole po podpise zmluvy o NFP)

b) ex-ante kontrola pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom „druhá ex-ante kontrola“ → **od 31.10.2018 fakultatívna**

- ❑ po podpise zmluvy o NFP, **nadlimitné zákazky**
- ❑ pred podpisom zmluvy o NFP, kontrola v rámci národných a veľkých projektov (a nadlimitných zákaziek v rámci projektov technickej pomoci + kontrola nadlimitných zákaziek v rámci dopytovo-orientovaných projektov) - fakultatívna

c) ex- post kontrola,

- ❑ štandardná a následná ex-post kontrola (**podlimitné zákazky, nadlimitné zákazky, zákazky s nízkymi hodnotami, elektronické trhovisko, centrálné verejné obstarávanie**)

d) kontrola zmien zmluvy (dodatkov)

Prvá ex-ante kontrola

- **Ciel':** preventívne **eliminovať** chyby a nedostatky v návrhoch dokumentácie k VO
- **Nadlimitné zákazky** (aj nadlimitné zákazky s využitím e-trhoviska) a **podlimitné zákazky na stavebné práce bez využitia e-trhoviska** a všetky **podlimitné zákazky podľa prílohy č. 1 k ZVO bez využitia e-trhoviska** (sociálne služby a iné osobitné služby)

Predmetom prvej ex-ante kontroly sú nasledovné dokumenty, ktoré predkladá prijímateľ:

- a) dokument preukazujúci **určenie predpokladanej hodnoty zákazky**, vrátane dokladov rozhodujúcich pre ich kalkuláciu,
- b) **návrh oznámenia o vyhlásení VO**,
- c) **návrh oznámenia o vyhlásení súťaže návrhov** (pri súťaži návrhov),
- d) **návrh výzvy na predkladanie ponúk** (pri podlimitnej zákazke),
- e) **návrh oznámenia o zámere uzavrieť zmluvu** (pri priamom rokovacom konaní),
- f) **návrh súťažných podkladov**,
- g) **návrh súťažných podmienok** (pri súťaži návrhov),
- h) **odôvodnenie použitia súťažného dialógu**, **návrh výzvy na účasť**, **návrh informatívneho dokumentu** (pri súťažnom dialógu), **odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania**

- ❑ **Lehota na výkon prvej ex-ante kontroly: 15 pracovných dní**
- ❑ vyhlásenie alebo začatie realizácie VO zo strany prijímateľa pred riadnym ukončením prvej ex-ante kontroly zo strany RO → **možné podstatné porušenie zmluvy o NFP**
- ❑ ak RO uvedie v návrhu správy z kontroly nedostatky, ktoré následne potvrdí v správe z kontroly, **prijímateľ** je povinný ich odstrániť a zaslať na RO takto upravenú dokumentáciu
- ❑ ak **prijímateľ** vyhlási VO v rozpore s požiadavkami RO vyplývajúcimi z výsledkov prvej ex-ante kontroly a v rámci ex-post kontroly RO sa zistí pochybenie pri VO súvisiace s týmto rozporom → **určí zodpovedajúcu výšku ex-ante finančnej opravy alebo nepripustí výdavky do financovania** v plnom rozsahu !!! zároveň bude môcť RO uvedenú skutočnosť vyhodnotiť ako podstatné porušenie zmluvy o NFP

Druhá ex-ante kontrola – ÚVO + RO

- **Nadlimitné zákazky** (aj nadlimitné zákazky realizované podlimitným postupom) **vo fáze pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom** po vyhodnotení ponúk a ukončení revíznych postupov → **druhá ex-ante kontrola fakultatívna od 31.10.2018** (RO rozhodne, či bude vykonávať kontrolu VO v tejto fáze)
- **!!! Zákon o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z. z. účinný od 18. apríla 2016** → intenzívne **zapojenie ÚVO** do kontroly pred podpisom zmluvy
- § 169 ods. 2 nového ZVO: „*Ak ide o nadlimitnú zákazku alebo koncesiu, financovanú čo aj z časti z prostriedkov Európskej únie, kontrolovaný je povinný pred uzavretím zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody, pred ukončením súťaže návrhov, pred zadaním zákazky na základe rámcovej dohody alebo pred ukončením postupu inovatívneho partnerstva podať úradu podnet podľa odseku 1 písm. b).*“

Postup pri druhej ex-ante kontrole

1.) RO vykoná finančnú kontrolu VO → **zistí porušenie pravidiel a postupov VO**, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO a nie je možné odstrániť protiprávny stav → **vyzve prijímateľa na zaslanie podnetu na ÚVO** podľa 169 ods. 2 ZVO, ak vyhodnotí, že **opakovaním procesu VO by vznikli vysoké dodatočné náklady**, a teda ROvy uplatnil ex-ante finančnú opravu

- Ak nie je možné preukázať, že opakovaním procesu VO by vznikli vysoké dodatočné náklady → RO konštatuje nesúhlas s podpísaním zmluvy s úspešným uchádzačom → vyzve prijímateľa, aby zrušil použitý postup zadávania zákazky a odporučí vyhlásiť nové VO (rovnaké pravidlo v prípade závažných zistení vecnej kontroly)
- Nadlimitná zákazka prestáva spĺňať podmienku uvedenú v § 169 ods. 2 ZVO → nepodáva sa podnet na ÚVO → finančná kontrola VO je ukončená

Postup pri druhej ex-ante kontrole

2.) RO vykoná finančnú kontrolu VO a v prípade, že **nezistí** porušenie pravidiel VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO → **vyzve prijímateľa na podanie podnetu podľa § 169 ods. 2 ZVO.**

3.) RO vykoná finančnú kontrolu VO a v prípade, že **zistí** porušenie pravidiel VO, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO, ale ktoré **je možné odstrániť inak ako zrušením súťaže** (napr. znovu vyhodnotením ponúk) → **vyzve prijímateľa na podanie podnetu podľa § 169 ods. 2 ZVO.**

➤ **ÚVO v rozhodnutí identifikuje nedostatky s možným vplyvom na výsledok VO → rozhodnutie ÚVO je pre prijímateľa záväzné → podklad pre RO na vypracovanie návrhu správy z kontroly**

Rozhodnutie ÚVO pri druhej ex-ante kontrole

- ✓ Rozhodnutie ÚVO o **zrušení súťaže** → **RO** nepripustí výdavky do financovania
- ✓ Rozhodnutie ÚVO o **nariadení odstránenia protiprávneho stavu** → **RO** preverí súlad postupu prijímateľa s rozhodnutím ÚVO
- ✓ **Ak prijímateľ nezruší použitý postup zadávania zákazky alebo neodstráni protiprávny stav**, ktorý nariadi ÚVO v právoplatnom rozhodnutí → **RO konštatuje nesúhlas s podpísaním zmluvy s úspešným uchádzačom** → výdavky z VO nebudú schválené na financovanie v plnom rozsahu
- RO zistí porušenia s možným vplyvom na výsledok VO → ÚVO vydá **rozhodnutie o zastavení konania** (nezistí nedostatky) → uvedeným nie je dotknutá zodpovednosť RO za výkon finančnej kontroly VO v zmysle čl. 125 ods. 4 všeobecného nariadenia → **RO môže trvať na svojich zisteniach** → uplatní ex-ante finančnú opravu alebo nepripustí výdavky do financovania v plnom rozsahu

Súčinnosť RO a ÚVO pri druhej ex-ante kontrole, povinnosti prijímateľa

- ❑ **Náležitosti podnetu** zasielaného **prijímateľom** na ÚVO:
 - ✓ označenie príslušného RO/SO, operačného programu, názvu a čísla projektu, ktorého sa VO týka
- ❑ Dňom odoslania výzvy na podanie podnetu na ÚVO prestáva plynúť lehota na výkon kontroly → **vyzvanie prijímateľa na podanie podnetu na ÚVO tak plní funkciu výzvy na doplnenie chýbajúceho dokladu**, ktorým je právoplatné rozhodnutie ÚVO.
- ❑ Po doručení podnetu prijímateľa si **ÚVO vyžiada od príslušného RO predbežné závery z finančnej kontroly VO** a RO mu tieto závery **bezodkladne poskytne**, pričom v prípade identifikovaných nedostatkov RO uvedie, či tieto mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO.
- ❑ **!!! Lehota na vydanie rozhodnutia ÚVO neplynie, ak prijímateľ nedoručil kompletnú dokumentáciu v origináli**

Výhody vs. nevýhody aktuálneho systému druhej ex-ante kontroly

- ✓ Dvojitá kontrola verejného obstarávania (RO + ÚVO) → **účinnnejšia eliminácia nedostatkov.**
- ✓ ak právoplatné **rozhodnutie ÚVO nepotvrdí predbežné závery RO**, vypracuje ÚVO **sprievodný list**, v ktorom uvedie informácie, prečo predbežné závery RO nemali alebo nemohli mať vplyv na výsledok VO
- **Predĺženie lehoty na výkon kontroly:**
 - Kontrola RO → **20 pracovných dní**
 - ÚVO rozhodne do **30 dní** odo dňa doručenia kompletnej dokumentácie v origináli → proti rozhodnutiu ÚVO je možné podať do **10 dní** odo dňa doručenia rozhodnutia odvolanie → Rada ÚVO rozhoduje o odvolaní v lehote **45 dní** → návrh správy z kontroly alebo správu z kontroly RO vydá do **10 pracovných dní** odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia ÚVO = **90 až 150 dní !!!**

Štandardná ex-post kontrola

- Nevzťahuje sa na VO, ktoré bolo predmetom druhej ex-ante kontroly
- Vo fáze **po podpise zmluvy úspešným uchádzačom**, pričom zmluva je platná a účinná
- Kontroluje sa **celý priebeh VO** od vyhlásenia až po uzavretie zmluvy
- Ak má **prijímateľ** informáciu, že v rámci daného VO bola vykonaná kontrola ÚVO, predloží na ROaj výsledok kontroly
- Lehota na výkon kontroly je **20 pracovných dní**
- ☐ Ak ROzistí porušenie princípov a postupov VO, ktoré **mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO**
 - a) **nepripustí výdavky do financovania** v plnom rozsahu, alebo
 - b) **postupuje v zmysle metodického pokynu CKOč. 5 k finančným opravám**

Následná ex-post kontrola

- Vztahuje sa na všetky VO, ktoré boli predmetom riadne ukončenej druhej ex-ante kontroly
- Vo fáze **po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom**, pričom zmluva je platná a účinná
- Lehota na výkon kontroly je **7 pracovných dní**
- ☐ Predmetom kontroly je
 - a) **kontrola súladu podpísanej zmluvy s úspešným uchádzačom s jej návrhom** kontrolovaným v rámci druhej ex-ante kontroly,
 - b) **kontrola oprávnenosti osôb podpísať** predmetnú zmluvu,
 - c) **kontrola zverejnenia tejto zmluvy** v zmysle zákona o slobode informácií,
 - d) **kontrola oznámenia o výsledku VO** do vestníka ÚVO

- Pokiaľ kontrola identifikuje nedostatky, ktoré je možné odstrániť (napr. nezverejnenie zmluvy), vyzve prijímateľa na ich odstránenie. Pokiaľ RO je nedostatky odstrániť len úpravou zmluvy (fortified dodatku), vyzve prijímateľa na vypracovanie a predloženie návrhu dodatku na kontrolu RO.
- Ak RO zistí porušenie princípov a postupov VO, ktoré **mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO** →
 - a) **nepripustí výdavky do financovania** v plnom rozsahu, alebo
 - b) **postupuje v zmysle metodického pokynu CKO č. 5 k finančným opravám**

Osobitné a prísnejšie pravidlá pre „eurofondové“ zákazky s nízkymi hodnotami podľa § 117 ZVO

- Kontrola vykonávaná vo fáze po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom, ak plnenie nie je založené na písomnom zmluvnom vzťahu, prekladá prijímateľ objednávku alebo iný doklad (napr. pokladničný blok)
- RO overuje, či vynaložené náklady na obstaranie predmetu zákazky boli primerané kvalite a cene.
- VO sa realizuje formou prieskumu trhu.
- Lehota na výkon kontroly je 20 pracovných dní pri zákazkách nad 15 000 eur a 15 pracovných dní pri zákazkách do 15 000 eur
- ✓ **Zákazky podľa § 117 ZVO sa delia na:**
 - a) zákazky, ktorých predpokladaná hodnota bez DPH sa rovná, alebo presahuje 15 000 EUR bez DPH („zákazky nad 15 000 EUR“),
 - b) zákazky, ktorých predpokladaná hodnota bez DPH je nižšia ako 15 000 EUR („zákazky do 15 000 EUR“)

Zákazky nad 15 000 eur

- ❑ Prijímateľ zverejňuje na svojom webovom sídle výzvu na predkladanie ponúk (lehota na predkladanie ponúk je min. 5 pracovných dní odo dňa zverejnenia výzvy)
- ❑ Prijímateľ je povinný v ten istý deň zaslať informáciu o tomto zverejnení aj na osobitný mailový kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk, ktorý bude povinný túto informáciu následne zverejniť na svojom webovom sídle (prijímateľ v informácii uvedie, či sa jedná o zákazku na tovary, služby alebo stavebné práce).
- ❑ Prijímateľ je zároveň povinný **zaslať výzvu minimálne 3 vybraným záujemcom**. Musí sa jednať o subjekty, ktoré sú oprávnené dodávať službu, tovar alebo prácu v rozsahu predmetu zákazky.
- ❑ Ak prijímateľovi **nebude predložená žiadna ponuka** a splnil všetky postupy uvedené v predchádzajúcich odsekoch, **je oprávnený vyzvať na rokovanie** jedného alebo viacerých záujemcov, s ktorými rokuje o zadaní zákazky.

Zákazky do 15 000 eur

- ❑ Nie je potrebné predloženie písomných ponúk.
- ❑ **Prijímateľ** musí zdôvodniť výber úspešného uchádzača na základe **prieskumu trhu** – napr. cez web
- ❑ **Prijímateľ** je povinný **minimáln 3 potenciálnyc osloviť e h** **zadávatel'ov** (napr. údaje na webovom sídle alebo minimálne 3 potenciálnyc **identifikova h**)
- ❑ **Prijímateľ** nie je povinný zverejňovať zadávanie zákazky na svojom webovom sídle ani zasielať info na kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk
- ❑ Kontrola zákaziek do 15 000 EUR sa môže vykonať ako súčasť kontroly predmetného výdavku v rámci ŽoP
- ❑ **!Novinka vo verzii 7!** v prípade zákaziek **do 15 000 EUR** je možné určiť úspešného uchádzača na základe určenia predpokladanej hodnoty zákazky
- ❑ **Novinka vo verzii 7!** v prípade zákaziek **do 5 000 EUR** je možné určiť úspešného uchádzača **priamym zadaním**, ak má RO na dané výdavky určené finančné limity

Zákazky využitím elektronického trhoviska

- Elektronické trhovisko je informačný systém verejnej správy, ktorý slúži na zabezpečenie ponuky a nákupu tovarov, stavebných prác alebo služieb **bežne dostupných na trhu**
- Možnosť použiť trhovisko **aj v prípade nadlimitnej verejnej súťaže na nákup tovarov alebo služieb.**
- **Bežná dostupnosť na trhu**, všeobecná úprava v § 2 ods. 5 písm. o) **ZVO:**
 - ✓ *Bežne dostupnými tovarmi, stavebnými prácami alebo službami na trhu sú tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré*
 1. *nie sú vyrábané, dodávané, uskutočňované alebo poskytované na základe špecifických a pre daný prípad jedinečných požiadaviek,*
 2. *sú ponúkané v podobe, v ktorej sú bez väčších úprav ich vlastností alebo prvkov aj dodané, uskutočnené alebo poskytnuté a zároveň*
 3. *sú spravidla v podobe, v akej sú dodávané, uskutočňované alebo poskytované pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa, dodávané, uskutočňované alebo poskytované aj pre spotrebiteľov a iné osoby na trhu.*
- ❑ **Test bežnej dostupnosti**

Bežná dostupnosť a pohľad ÚVO

- Výkladové stanoviská ÚVO z februára 2017
- Bežná dostupnosť a **služby** → **služby intelektuálneho plnenia nie je možné považovať za bežne dostupné**
- Bežná dostupnosť a **stavebné práce** → **zákazky na stavebné práce, ktoré sú realizované na základe projektovej dokumentácie nie sú bežne dostupné**
- **Ačo bežná dostupnosť a tovary?** → výkladové stanovisko niekedy v budúcnosti
- ✓ **oblasť EÚ fondov** → rešpektujú sa výkladové stanoviská ÚVO
- **Novela ZVO účinná od 1.11.2017** → v prípade bežne dostupných tovarov, služieb a stavebných prác je **využitie elektronického trhoviska dobrovoľné** → prijímateľ postupuje **podlimitným postupom s využitím e-trhoviska** alebo **podlimitným postupom bez využitia e-trhoviska**

Kedy zadávam podlimitnú zákazku s využitím e-trhoviska?

- ❑ **Podlimitné zákazky na bežne dostupné tovary, práce, služby**
- Aké sú **finančné limity** na podlimitné zákazky s využitím e-trhoviska?
- ✓ tovary a služby: **15 000 eur až 144 000 eur** (verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. a) ZVO – Slovenská republika zastúpená svojimi orgánmi)
- ✓ tovary a služby: **15 000 eur až 221 000 eur** (verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. b) až d) ZVO – napr. obec, VÚC)
- ✓ stavebné práce: **15 000 eur až 5 548 000 eur** (verejný obstarávateľ každého typu)
- ✓ **osoba podľa § 8 ods. 1** → tovary (okrem potravín) a služby (okrem služby uvedenej v prílohe č. 1): **40 000 eur až 144 000 eur**; stavebné práce: **140 000 eur až 5 548 000 eur**;

Kontrola podlimitného VO realizovaného cez elektronické trhovisko

- **Ex-post kontrola:** prijímateľ je povinný predložiť dokumentáciu na kontrolu podlimitnej zákazky s využitím elektronického trhoviska vo fáze **po vygenerovaní výslednej zmluvy** príslušným elektronickým informačným systémom a po jej zverejnení.
- súčasťou dokumentácie je **určenie PHZ, test bežnej dostupnosti, opisný formulár, protokol, záznam o systémových udalostiach zákazky**, ktorý zachytáva celý priebeh zadania zákazky, **poradie uchádzačov, vygenerovaná zmluva**
- **Na čo si dať pozor?! neurčovať podmienky účasti, Rámcová dohoda môže byť uzavretá max. na 12 mesiacov ...**
- v prípade **zistení v rámci vecnej kontroly VO**, ktoré môžu mať vplyv na oprávnenosť výdavkov a nie je možné ich odstrániť → RO v záveroch kontroly **nepripustí výdavky súvisiace s VO do financovania** v plnom rozsahu
- v prípade **zistení porušenia pravidiel a postupov VO**, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO → RO postupuje podľa MP CKO č. 5, ktorý upravuje postup pri určení finančných opráv za porušenie pravidiel a postupov VO

Podlimitné elektronické trhovisko – priebeh

- ❑ Postup podľa § 110 ZVO so zverejnením opisného formuláru → najčastejšie využívaný postup cez e-trhovisko
- vypracovanie opisného formuláru → zadanie opisného formuláru do EKSna posúdenie správcovi EKS(24 hod.) → karanténa (možné podanie rozporov) – 48 hodín → zadanie objednávky (min. 72 hodín) → po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk e-aukcia pri tovaroch a fakultatívna e-aukcia pri službách → **vygenerovanie zmluvy**
- **Zmena OPET od 1.3.2018** (obchodné podmienky e-trhoviska) → **zmluva je účinná deň po zverejnení v CRZ**

The logo for XEKS features the letters 'XEKS' in a bold, sans-serif font. The 'X' is red, while the 'E', 'K', and 'S' are blue. A horizontal blue line is positioned below the 'E', 'K', and 'S'.

Kontrola VO zadávaná centrálnou obstarávacou organizáciou podľa § 15 ods. 2 a ods. 4 zákona č. 343/2015 Z. z.

- ❑ **COO je povinná informovať príslušné RO o plánovanom vyhlásení centrálného VO** (písomným oznámením alebo prostredníctvom koordinačného výboru).
- ❑ COO predkladá VO na **ÚVO** za účelom výkonu **ex - ante posúdenia podľa § 168 zákona č. 343/2015 Z. z.** (RO nevykonávajú prvú ex-ante kontrolu).
- ❑ **Druhá ex-ante kontrola:** COO zasiela podnet na **ÚVO** podľa § 169 ods. 2
- ❑ **Ex-post kontrola:** RO, ktorý ako prvý ukončí **štandardnú ex-post kontrolu**, informuje ostatné RO (prostredníctvom koordinačného výboru + cez ITMS 2014+)
- ❑ **Koordinačný výbor:** priestor na zaujatie jednotného stanoviska k zákazke, zadávanej formou centrálného VO.
- ❑ Výsledok stretnutia RO, resp. zasadnutia Koordinačného výboru po ukončení ex-post kontroly → **podklad pre záver** o pripustení financovania VO v plnom rozsahu, o pripustení do financovania s finančnou opravou alebo nepripustení do financovania v plnom rozsahu.

Kontrola VO v rámci schvaľovacieho procesu ŽoNFP alebo hodnotenia národného projektu

- ❑ V prípade, ak je vo výzve uvedené **ukončenie VO alebo VO pred podpisom zmluvy úspešným uchádzačom ako podmienka poskytnutia príspevku** → kontrola VO môže byť vykonaná v rámci schvaľovania projektu
- ❑ **Hodnota VO min. 30 %** z celkovej požadovanej hodnoty NFP.
- ❑ Súčasťou kontroly je aj **kontrola vecného súladu predmetu zákazky** s predloženým projektom.
- ❑ Kontrola VO musí byť zabezpečená **v lehote na ukončenie schvaľovacieho procesu.**
- ❑ Ak **RO zistí porušenie pravidiel a postupov VO**, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO RO → je oprávnený danú skutočnosť vyhodnotiť ako nesplnenie podmienky poskytnutia príspevku a **rozhodnúť o neschválení ŽoNFP alebo uplatniť ex ante finančnú opravu**, ktorá bude zohľadnená pri vydaní rozhodnutia o schválení žiadosti o NFP
- ❑ Závery kontroly zaznamená RO do **kontrolného zoznamu**. Súčasne **závery kontroly prenesie do výsledku posúdenia ŽoNFP, resp. národného projektu**. Výstupom kontroly VO nie je v tomto prípade správa z kontroly, ale rozhodnutie o schválení alebo neschválení ŽoNFP, resp. národného projektu.
- ❑ **Po podpise zmluvy o NFP je povinnosťou RO vykonať administratívnu finančnú kontrolu VO podľa § 8 zákona o finančnej kontrole.**

Kontrola VO po ukončení schvaľovacieho procesu a pred podpisom zmluvy o NFP

- ❑ **Kontrola VO** je možná aj **po ukončení schvaľovacieho procesu ŽoNFP a súčasne pred uzavretím zmluvy o NFP** → na základe výsledku kontroly VO pristúpi RO k uzatvoreniu, resp. neuzatvoreniu zmluvy o NFP → **Rozhodnutie o schválení žiadosti o NFP obsahuje odkladaciu podmienku** → rozhodnutie **nadobudne účinnosť** v prípade kladného výsledku finančnej kontroly VO (neboli by identifikované zistenia, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO)
- ❑ **Výstupom z kontroly VO môže byť návrh správy/správa z kontroly**, ale výstup z takejto kontroly nie je návrhom správy/správou z kontroly podľa zákona o finančnej kontrole!!!
- ❑ RO však môže podporným spôsobom využiť príslušné ustanovenia zákona o finančnej kontrole a nastaviť proces tohto typu kontroly obdobne, avšak nie je možné sa priamo odvolávať na ustanovenia zákona o finančnej kontrole.

Kontrola VO v rámci národných, veľkých projektov, ktoré sú súčasťou zoznamu projektov a kontrola projektov technickej pomoci + kontrola dopytovo-orientovaných projektov, pred podpisom zmluvy o NFP

- ❑ Kontrola VO v prípade týchto projektov je uvedená ako **možnosť** a v prípade, že sa RO rozhodne ju aplikovať, vykonáva v nadväznosti na predpokladanú hodnotu zákazky tie fázy kontrol, ktoré s danou zákazkou spájajú pravidlá určené v Systéme riadenia EŠIF + riadiacej dokumentácii.
- ❑ Závery kontroly zaznamená RO do **kontrolného zoznamu**; Výstupom z kontroly VO individuálnych projektov pred podpisom zmluvy o NFP **môže byť návrh správy/správa z kontroly**, ale výstup z takejto kontroly **nie je návrhom správy/správou z kontroly podľa zákona o finančnej kontrole!!!**
- ❑ **Po podpise zmluvy o NFP je povinnosťou RO vykonať administratívnu finančnú kontrolu VO** podľa § 8 zákona o finančnej kontroly s ohľadom na fázu, v akom sa predmetné VOnachádza.
- ❑ Kontrolu vecného súladu predmetu VO, návrhu zmluvných podmienok a iných údajov so schválenou ŽoNFP a účinnou zmluvou o NFP vykoná RO najneskôr vo fáze kontroly príslušnej ŽoP

Kontrola zmien zmluvy – dodatky

- **Povinnosť prijímateľa** predložiť na kontrolu RONO všetky dodatky po ich podpise
- Kontrola návrhov dodatkov je **od 31.10.2018 fakultatívna – pozor príručka k procesu VO ešte nie je updateovaná, stále je nutné vykonávať kontrolu aj pred podpisom dodatku !**
- Predmetom kontroly dodatkov je posúdenie ich súladu s **§ 18 ZVO**
- **Lehota** na výkon kontroly dodatku je **15 pracovných dní** (ak je dodatok kontrolovaný pred podpisom – lehota je **10 pracovných dní** a lehota na kontrolu po podpise je v tomto prípade **5 pracovných dní**).
- ❑ Ak RO zistí porušenie princípov a postupov VO, **záverom kontroly dodatku pred jeho podpisom je nesúhlas RO s podpísaním dodatku.**
- ❑ Ak nezrealizovanie zmien vyplývajúcich z dodatku preukázateľne spôsobilo nemožnosť splnenia pôvodnej zmluvy, alebo by táto skutočnosť znamenala pre prijímateľa neprimerané ťažkosti, a ak aj napriek nesúhlasu RO prijímateľ takýto dodatok podpíše, je RO oprávnený následne postupovať v zmysle MP CKO č. 5, ktorý upravuje postup pri určení finančných opráv za VO určením návrhu **ex-ante finančnej opravy.**
- **Po podpise dodatku zasiela prijímateľ tento dodatok na RO na jeho kontrolu – v prípade identifikovania nedostatkov, postupuje sa podľa MP CKO č. 5 k finančným opravám**

Dodatky podľa § 18 ZVO – kedy sú dovolené

- ✓ **§ 18 ods. 1 písm. a) ZVO** → *pôvodná zmluva/rámcová dohoda obsahuje jasné, presné a jednoznačné podmienky jej úpravy, vrátane úpravy ceny alebo opcie, rozsah, povahu možných úprav a opcií a podmienky ich uplatnenia; nemožno určiť takú podmienku, ktorou by sa menil charakter zmluvy/rámcovej dohody*
- **§ 18 ods. 1 písm. b) ZVO** → *doplňujúce tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré sú nevyhnutné, nie sú zahrnuté do pôvodnej zmluvy, poskytuje ich pôvodný dodávateľ a zmena dodávateľa nie je možná z ekonomických alebo technických dôvodov a spôsobí verejnému obstarávateľovi významné ťažkosti alebo podstatnú duplicitu nákladov*
- **§ 18 ods. 1 písm. c) ZVO** → *potreba zmeny vplynula z okolností, ktoré verejný obstarávateľ nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať*
- ☐ hodnota zmien podľa **§ 18 ods. 1 písm. b) a písm. c) ZVO** nesmie presiahnuť 50% hodnoty pôvodnej zmluvy

Dodatky podľa § 18 ZVO – kedy sú dovolené

- **§ 18 ods. 1 písm. e) ZVO → *nedochádza k podstatnej zmene pôvodnej zmluvy/rámcovej dohody bez ohľadu na hodnotu tejto zmeny***
- ❑ **Kedy je zmena zmluvy podstatná ???**
- ❑ *mení sa povaha alebo rozširuje rozsah pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody*
- *doplňajú alebo menia podstatným spôsobom podmienky, ktoré by v pôvodnom postupe zadávania zákazky umožnili účasť iných hospodárskych subjektov, alebo ktoré by umožnili prijať inú ponuku ako pôvodne prijatú ponuku,*
- *mení sa ekonomická rovnováha v prospech dodávateľa spôsobom, ktorý pôvodná zmluva, rámcová dohoda neupravovala*
- *nahrádza sa pôvodný dodávateľ novým dodávateľom*
- **De minimis pravidlo → § 18 ods. 3 ZVO** zmluvu možno meniť, ak hodnota všetkých zmien je nižšia ako finančný limit podľa § 5 v závislosti od typu zákazky a zároveň nižšia ako
 - a) *15 % hodnoty pôvodnej zmluvy, ak ide o zákazku na stavebné práce*
 - b) *10 % hodnoty pôvodnej zmluvy, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby*
- ❑ **Možná kumulácia dodatkov 50% + 50% + 10%/resp. 15%**

Nový Systém riadenia EŠF, verzia 7 – novinky v kontrole VO **(od 31.10.2018)**

- ❑ **druhá ex-ante kontrola nadlimitných zákaziek** zo strany RO bude **fakultatívna** (ak ju RO bude chcieť zachovať, je to na jeho rozhodnutí, ale môže sa týkať iba nadlimitných zákaziek)
- ❑ **kontrola návrhov dodatkov k zmluve bude fakultatívna**, dodatky sa budú povinne kontrolovať iba po podpise (ak RO bude chcieť kontrolovať aj návrhy dodatkov, je to na jeho rozhodnutí)
- ❑ **ak nebude dodržaná lehota na výkon kontroly z dôvodov na strane RO, bude RO povinný oznámiť dôvod nedodržania lehoty a termín ukončenia kontroly**
- ❑ **pri zákazkách s nízkou hodnotou do 15 000 eur je možné určiť úspešného uchádzača a predpokladanú hodnotu zákazky jedným prieskumom trhu**
- ❑ **Priame zadanie pre zákazky s nízkou hodnotou sa zvyšuje z 1000 eur na 5000 eur**
- ❑ **predkladanie dokumentácie na kontrolu VO výlučne cez ITMS2014+**
- ❑ **vypustenie analýzy rizík podlimitných zákaziek pri spolupráci s ÚVO – RO sa individuálne rozhodne, či využije spoluprácu s ÚVO**

Kontrola postupov pri obstarávaní zákazky, na ktorú sa ZVO nevzťahuje

- Podrobnejšia úprava v **MP CKOč. 12** k zadávaniu zákaziek nespadajúcich pod **zákon o verejnom obstarávaní**.
- kontrola postupov pri obstaraní zákazky, ktoré podliehajú **výnimke podľa § 1 ods. 2 až 12 a § 8 ods. 2 ZVO** (finančné prostriedky určené na podporu rozvoja vidieka, poľnohospodárskej prvovýroby, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva)
- **Výnimky bez ohľadu na finančný limit (napr.):**
 - ✓ nadobúdanie existujúcich stavieb alebo **nájom existujúcich stavieb a iných nehnuteľností**
 - ✓ **in-house zákazky (tzv. vnútorné obstarávanie)**
 - ✓ **vysielací čas** (rozhlas, TV, internetové vysielanie)
 - ✓ **dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru**
- **Výnimky pre podlimitné zákazky a zákazky snízkou hodnotou (napr.):**
 - ✓ **činnosť znalca, tlmočníka, prekladateľa**
 - ✓ **umelecký výkon**
 - ✓ **zákazky na poskytnutie služieb, ktoré poskytuje verejná vysoká škola**

Pravidlá pri obstarávaní zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

- každé použitie výnimky riadne zdôvodniť a podložiť relevantnou dokumentáciou
- v relevantných prípadoch → povinnosť použiť **prieskum trhu (pravidlá definuje RO)**
- **záväzný** prípad prieskumu trhu → zákazka na nadobúdanie existujúcich stavieb alebo **nájom existujúcich stavieb** a iných nehnuteľností alebo nadobúdanie práv k nim
- **záväzný** prípad prieskumu trhu → zadávanie zákazky podľa § 1 ods. 12 písm. d) zboru väzenskej a justičnej stráže (odsúdení a obvinení) a **SOS** (žiaci Strednej odbornej školy)
- **záväzný** prípad prieskumu trhu → zadávanie zákazky podľa § 1 ods. 12 písm. q) verejnému obstarávateľovi podľa § 7 ods. 1 písm. a), jeho rozpočtovej alebo príspevkovej organizácii a podľa § 1 ods. 12 písm. u) **zákazka na poskytnutie služby, ktorú priamo poskytuje verejná vysoká škola**
- Prieskum trhu by mal preukázať, že zákazka, ktorá bude zadaná priamo dodávateľovi v zmysle § 1 ods. 12 písm. d) alebo písm. q) zákona č. 343/2015 Z. z. **je hospodárnejšia** oproti výsledkom zisteným v rámci prieskumu trhu.
- **Vypustenie osôb podľa § 8 ods. 2** (ktorým verejný obstarávateľ poskytne 50% a menej finančných prostriedkov z NFP) zo ZVO a s tým súvisiace nové pravidlá zadávania zákaziek ...

Prieskum trhu pri zákazkách v režime výnimky

- ❑ Prieskum trhu by mal preukázať, že zákazka, ktorá bude zadaná priamo dodávateľovi **je hospodárnejšia** oproti ponukám iných dodávateľov zisteným v rámci prieskumu trhu.
- ❑ **Ako realizovať prieskum trhu?**
- ✓ **aktuálnu cenovú ponuku hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zadaná zákazka v režime výnimky porovnať s cenovými ponukami iných dodávateľov, ktoré nie sú staršie ako 6 mesiacov**
- ✓ Ak prijímateľ preukáže, že ceny obstarávaných tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné overiť hospodárnosť aj porovnaním s ponukami staršími ako 6 mesiacov (zdôvodnenie tejto skutočnosti musí byť súčasťou dokumentácie k zákazke).
- ✓ Ak je to objektívne možné, prijímateľ realizuje prieskum trhu pre účely overenia hospodárnosti tak, že **aktuálnu cenovú ponuku hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zadaná zákazka v režime výnimky, porovná s cenovými ponukami minimálne ďalších dvoch hospodárskych subjektov** → hospodárske subjekty musia byť oprávnené dodávať tovar, poskytovať služby, alebo realizovať stavebné práce, ktoré tvoria predmet zákazky

Zadávanie zákaziek vyhlásených osobou, ktorej verejný obstarávateľ poskytne 50% a menej finančných prostriedkov na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb z NFP

- na základe zákona č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, ktorý nadobudol účinnosť **26.9.2018**, boli vypustené spod pôsobnosti ZVO dotovaní podnikateľa podľa § 8 ods. 2 ZVO
- **Metodický výklad CKO č. 6, účinný od 9.10.2018, aktualizovaný MP CKOč. 12, účinný od 31.10.2018**
- ✓ zákazky, ktorých hodnota bez DPH sa rovná, alebo presahuje 100 000 eur (ďalej len „**zákazky nad 100 000 eur**“),
- ✓ zákazky, ktorých hodnota bez DPH je nižšia ako 100 000 eur (ďalej len „**zákazky do 100 000 eur**“)
- ☐ Lehota na výkon kontroly je **20** pracovných dní v prípade zákaziek nad 100 000 eur a **15** pracovných dní v prípade zákaziek do 100 000 eur.

Zákazky nad 100 000 eur

- prijímateľ je povinný **zverejniť výzvu na predkladanie ponúk na svojom webovom sídle**/alebo inom vhodnom webovom sídle
- minimálna lehota na predkladanie ponúk je **7 pracovných dní** odo dňa zverejnenia výzvy na predkladanie ponúk na webovom sídle prijímateľa v prípade zákaziek na **tovary a poskytnutie služieb** a minimálne **12 pracovných dní** v prípade zákaziek na uskutočnenie **stavebných prác**
- prijímateľ je povinný v ten istý deň ako zverejní výzvu na predkladanie ponúk na svojom webovom sídle, zaslať **informáciu o tomto zverejnení aj na osobitný mailový kontakt zakazkycko@vlada.gov.sk** → informácia bude následne zverejnená na webovom sídle www.partnerskadohoda.gov.sk
- zároveň zaslať túto **výzvu minimálne trom vybraným potenciálnym dodávateľom**

Zákazky do 100 000 eur

- žiadne povinnosti na zverejnenie zákazky na webovom sídle prijímateľa a pod.
- prijímateľ je povinný **zaslať výzvu na predkladanie ponúk minimálne trom vybraným potenciálnym dodávateľom**
- **Možnosť identifikovať minimálne troch potenciálnych dodávateľov a ich cenové ponuky aj cez webové rozhranie)**
- v prípade zákaziek do 10 000 eur bez DPH, je možné určiť úspešného dodávateľa priamym zadáním, ak RO vo vzťahu k predmetu zákazky určil na dané výdavky finančné limity, ktoré zohľadňujú dodržanie pravidiel hospodárnosti

In-house zákazky

- Úprava v ustanovení **§ 1 ods. 4** zákona č. 343/2015 Z. z.
- Podmienky, ktoré musia byť splnené **kumulatívne** a zároveň musia byť splnené **počas celého trvania realizácie predmetnej zákazky**:
 - a) *verejný obstarávateľ vykonáva nad právnickou osobou **kontrolu** obdobnú kontrole, akú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami* → má rozhodujúci vplyv na strategické ciele, ako aj významné rozhodnutia kontrolovanej právnickej osoby
 - b) *viac ako **80% činností** kontrolovanej právnickej osoby sa vykonáva pri plnení úloh, ktorými ju poveril kontrolujúci verejný obstarávateľ alebo iné právnické osoby kontrolované týmto verejným obstarávateľom* → vezme sa do úvahy **priemerný celkový obrat** za posledné roky, ak údaje nie sú dostupné → **podnikateľský plán**
 - c) *v kontrolovanej právnickej osobe nie je **žiadna priama účasť súkromného kapitálu*** → ak bolo preukázané, že v čase zadávania zákazky prijímateľ vedel o vstupe súkromného kapitálu, výdavky sú neoprávnené

In-house zákazky

- súčasťou dokumentácie sú v prípade **in-house zákaziek** nasledovné dokumenty:
 - a) zdôvodnenie zadávania zákazky formou in-house zákazky alebo horizontálnej zákazky,
 - b) zmluva, vrátane všetkých jej príloha a dodatkov,
 - c) doklady preukazujúce vykonávanie kontroly nad subjektom, napr. zriaďovacia listina, výpis z ORSRa pod.,
 - d) doklady preukazujúce podmienku vykonávania základnej činnosti pre verejného obstarávateľa - napr. výročné správy, auditné správy, účtovná závierka a pod. za posledné tri ukončené účtovné obdobia, alebo podnikateľský plán,
 - e) doklady preukazujúce **neexistenciu priamej účasti súkromného kapitálu** – napr. doklad potvrdzujúci právnu subjektivitu (napr. doklad o pridelení IČO, výpis z OR SR nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia dokumentácie), zriaďovacia listina, zakladateľská listina,
 - f) **preukázanie hospodárnosti**

Zákazky horizontálnej spolupráce

- Úprava v ustanovení § 1 ods. 10 zákona č. 343/2015 Z. z., ak je zmluva uzavretá výlučne medzi dvoma alebo viacerými verejnými obstarávateľmi.
- Základné podmienky:
 - a) *touto zmluvou sa ustanovuje alebo vykonáva spolupráca medzi zúčastnenými verejnými obstarávateľmi s cieľom zabezpečiť, aby sa **služby vo verejnom záujme**, ktoré musia poskytovať, poskytovali v záujme dosahovania ich spoločných cieľov,*
 - b) *vykonávanie spolupráce sa riadi výlučne aspektmi týkajúcimi sa **verejného záujmu** a*
 - c) *zúčastnení verejní obstarávatelia vykonávajú na otvorenom trhu **menej ako 20% činností**, ktorých sa spolupráca týka.*

Obstarávanie zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

- povinnosť predložiť dokumentáciu na finančnú kontrolu obstarávania **po podpise zmluvy** s úspešným uchádzačom/dodávateľom
- Ak RO identifikuje pri finančnej kontrole nesplnenie podmienok na uplatnenie výnimky, t. j. správne mala byť zákazka klasifikovaná ako zákazka verejného obstarávania, **vylúči výdavky takéhoto obstarávania z financovania v plnom rozsahu** → RO odporučí prijímateľovi postupovať v zmysle postupov a pravidiel ZVO
- V ostatných prípadoch zistení postupuje analogicky podľa MP CKOč. 5 k finančným opravám

*Spolupráca s ÚVO, PMÚ
pri kontrole verejného
obstarávania financovaného
z fondov EÚ*

Spolupráca s ÚVO

- **Dohoda o spolupráci medzi ÚVO a CKO** (separátne dohody pre zákazky podľa zákona č. 25/2006 Z. z. a zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.)
- **Nová dohoda o spolupráci s ÚVO → účinná od 30.1.2018**
 - a) **ex-ante posúdenie dokumentácie** k pripravovanému VO – nadlimitné zákazky
 - b) **osobnú konzultáciu** k čiastkovému problému VO – nezávisle od postupu verejného obstarávania, limitu zákazky, alebo štádia procesu konkrétneho VO,
 - c) **vypracovanie stanoviska** o súlade čiastkových problémov v rámci kontrolovaného VO so ZVO,
 - d) **povinná kontrola nadlimitných zákaziek vyhlásených podľa zákona č. 343/2015 Z. z.**

Spolupráca s ÚVO

e) vykonanie kontroly VO po uzavretí zmluvy (ako súčasť štandardnej ex-post kontroly)

- ✓ v závislosti od výsledku analýzy rizík podlimitných zákaziek vyhlásených podľa zákona č. 343/2015 Z. z.
- ✓ v závislosti od výsledku analýzy rizík nadlimitných zákaziek vyhlásených podľa zákona č. 25/2006 Z. z.

!!! Analýza rizík od 31.10.2018 zrušená

- ✓ vykonanie kontroly VO po uzavretí zmluvy, ak ide o podnet podľa § 41 zákona o príspevku z EŠIF

f) spoluprácu pri vyhodnocovaní auditných zistení EK/EDA týkajúcich sa VO

novinky v novej Dohode o spolupráci s ÚVO

- ✓ ÚVO vyhotovuje kontrolné zoznamy (k dispozícii v prípade auditu)
- ✓ RO je oprávnený požiadať ÚVO o zabezpečenie účasti na auditných misiách EK, EDA alebo OA
- ✓ ÚVO v prípade podnetu zo strany RO/OA vysvetlí vo forme sprievodného listu, prečo zistenia RO, resp. OA nemohli mať vplyv na výsledok VO
- ✓ ÚVO nahráva zistenia do ITMS2014+

Spolupráca s Protimonopolným úradom SR

- **Dohoda o spolupráci medzi PMÚ a CKOa nový metodický pokyn k spolupráci s PMÚ účinný od 30.4.2018**
- RO pri kontrole skúma tzv. **rizikové indikátory** – zistenia z pohľadu možného porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže
- ☐ V zmysle dohody s PMÚ je RO oprávnený v prípade identifikovania možného porušenia hospodárskej súťaže:

a) písomne požiadať PMÚ o konzultáciu (písomnú, osobnú alebo jej kombináciu) k vybraným častiam alebo zisteným skutočnostiam v rámci kontrolovaného VO a ich možného rozporu so zákonom o ochrane hospodárskej súťaže,

b) podať podnet z dôvodu podozrenia na porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže – spolupráca s PMÚ je podmienená predpokladanou hodnotou zákazky, alebo súhrnnou hodnotou dotknutých zákaziek, a to **vyššou ako 100 000 EUR**

Protisút'ážné praktiky narúšajúce hospodársku súťaž – Rizikové indikátory

- **Rizikové indikátory** – skutočnosti, ktoré zvyšujú pravdepodobnosť, že v rámci daného zadávania zákazky mohlo dôjsť k protiprávnemu konaniu. Najčastejšie sa vyskytujúce rizikové indikátory:
- ✓ **Rotácia úspešných uchádzačov** podľa regiónu, typu služby, tovaru alebo práce
- ✓ Neúspešný uchádzač je zazmluvnený úspešným uchádzačom ako subdodávateľ
- ✓ Niektorí uchádzači predkladajú opätovne svoju ponuku, avšak nikdy nie sú úspešní, resp. ani **nesplňajú podmienky účasti**
- ✓ Dvaja alebo viacerí uchádzači predkladajú spoločnú ponuku (ako skupina dodávateľov), avšak aspoň jeden z nich je dostatočne kvalifikovaný aby mohol podať ponuku sám
- ✓ **Predloženie tieňovej („krycej“) ponuky**
- ✓ **Zrušenie cenovej ponuky**
- ✓ **Podozrivé schémy v stanovovaní cien**
- ✓ **Podozrivé indície v dokumentácii z verejného obstarávania**

Možnosť vylúčiť uchádzača za možnú dohodu obmedzujúcu súťaž (§ 40 ods. 6 písm. g) zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní)

- verejný obstarávateľ **vylúči z verejného obstarávania** uchádzača alebo záujemcu, ak na základe dôveryhodných informácií má **dôvodné podozrenie, že uchádzač alebo záujemca uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narúšajúcu hospodársku súťaž**
- **podmienka musí byť uvedená v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž**

Spolupráca sorgánmi činnými v trestnom konaní

- V prípade, ak RO zistí pri kontrole VO alebo kontrole obstarávania skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol alebo mohol byť spáchaný trestný čin, uvedenú skutočnosť v zmysle **oznami bezodkladne orgánom činným v trestnom konaní.**
- **RO zaeviduje nezrovnalosť** (podozrenie z nezrovnalosti)
- **podvod, poškodzovanie finančných záujmov EÚ, machinácie pri verejnom obstarávaní**
- **Rizikové indikátory**, zamestnanec vykonávajúci kontrolu VO je povinný sa s nimi oboznámiť a skúmať ich prítomnosť

Spolupráca s OČTK – Rizikové indikátory

- **Konflikt záujmov**
- Predpokladaná hodnota zákazky tesne pod hranicou súťažného postupu
- **Nízky počet ponúk**
- Vysoký počet zadaní zákaziek jednému dodávateľovi
- Podmienky súťaže smerujú k **zvýhodneniu konkrétneho dodávateľa**
- **Skrátenie reálneho časového rozpätia pre podanie ponuky**
- **Vyhodnocovanie ponuky prijatej po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk**
- Akékoľvek **st'ážnosti** od neúspešných uchádzačov/záujemcov, **mediálne podnety**
- **Vykonané zmeny hneď po uzavretí zmluvy**, alebo pri podpísaní zmluvy

Predstavenie Metodického pokynu CKO č. 5 k určovaniu finančných opráv za porušenie pravidiel verejného obstarávania - pravidlá, výška finančných opráv

MP CKOč. 5 k určovaní finančných opráv

- Cieľom MP CKO je definovať základné pravidlá, ktorými sú RO zodpovedné za implementáciu OP v rámci PO 2014 - 2020, povinné sa riadiť pri určovaní výšky vrátenia poskytnutého príspevku alebo jeho časti (**ex-post finančné opravy**), alebo pri určovaní **ex-ante finančných opráv** pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania.
- MP CKO zohľadňuje a vychádza z (zatiaľ platného) **Rozhodnutia EK zo dňa 19.12.2013 č. C (2013) 9527**, ktorým Európska komisia dňa 19.12.2013 schválila usmernenie o určení finančných opráv uskutočňovaných EK.

MP CKOč. 5 – rozsah pôsobnosti

- **RO je oprávnený** aplikovať finančné opravy v rámci týchto druhov kontroly/finančnej kontroly VO:
 - a) druhá ex ante kontrola
 - b) štandardná ex post kontrola,
 - c) následná ex post kontrola,
 - d) kontrola zákaziek s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO,
 - e) kontrola VO v rámci ktorého viacerí prijímatelia nadobúdajú tovary, práce alebo služby prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie podľa § 15 ods. 2 a ods. 4 ZVO,
 - f) kontrola VO v rámci schvaľovacieho procesu ŽoNFP,
 - g) kontrola verejného obstarávania národných projektov a veľkých projektov, ktoré sú súčasťou zoznamu projektov, kontrola projektov technickej pomoci, kontrola dopytovo-orientovaných projektov pred podpisom zmluvy o NFP,
 - h) kontrola verejného obstarávania realizovaného cez elektronické trhovisko,
 - i) kontrola dodatkov pred podpisom (ak by nezrealizovanie zmien vyplývajúcich z dodatku preukázateľne spôsobilo nemožnosť splnenia pôvodnej zmluvy, alebo by táto skutočnosť znamenala pre prijímateľa neprimerané ťažkosti) /kontrola dodatkov po podpise.

MP CKOč. 5 – rozsah pôsobnosti

➤ **RO nie je finančnú opravu oprávnený aplikovať** v nasledovných druhoch kontroly/finančnej kontroly VO:

a) prvá ex ante kontrola,

b) kontrola verejného obstarávania po ukončení schvaľovacieho procesu ŽoNFP a pred podpisom zmluvy oNFP,

c) kontrola dodatkov pred podpisom (ak nie je splnená podmienka, že nezrealizovanie zmien vyplývajúcich z dodatku by preukázateľne spôsobilo nemožnosť splnenia pôvodnej zmluvy, alebo by táto skutočnosť znamenala pre prijímateľa neprimerané ťažkosti).

Delenie finančných opráv

- Finančné opravy sa s ohľadom na moment identifikovania nedostatku verejného obstarávania delia na:
 - ✓ a) **ex – ante**
 - ✓ b) **ex – post**
- ☐ **Ex – ante finančná oprava** je individuálne zníženie hodnoty deklarováných výdavkov z dôvodu zistení porušenia pravidiel VO. Výška individuálnej ex-ante finančnej opravy sa určí v zodpovedajúcej sume neoprávnených výdavkov, resp. ako percentuálna sadzba zo sumy oprávnených výdavkov zákazky v rámci schváleného NFP alebo jeho časti, a to **vo fáze pred úhradou dotknutej zákazky v ŽoP**, v rámci ktorej boli nedostatky identifikované.
- ☐ **Ex – post finančná oprava** sa uplatní **ak už došlo v zmysle predošlej definície k úhrade oprávnených výdavkov v ŽoP**, a súčasne postupuje RO podľa § 41 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku z EŠIF.

Možnosť uplatnenia ex-ante finančnej opravy pred podpisom zmluvy úspešným uchádzačom

- vychádza z prílohy Rozhodnutia EK č. C(2013) 9527, ktorým Európska komisia dňa 19.12.2013 schválila usmernenie o určení finančných opráv (koncové poznámky – písm. a)
- *Ked' sa pri vnútroštátnej kontrole ex ante zistí, že postup verejného obstarávania použitý pri verejnej zákazke je v rozpore s pravidlami verejného obstarávania, pričom príslušná zmluva zatiaľ nebola podpísaná, riadiaci orgán by mal príjemcovi odporučiť, aby uskutočnil novú verejnú súťaž v plnom súlade s uvedenými pravidlami, ak tým nevzniknú vysoké dodatočné náklady. V prípade, že sa neuskutoční nová verejná súťaž, riadiaci orgán opraví nezrovnalosť v súlade s týmito usmerneniami alebo s prísnejšími pravidlami stanovenými na vnútroštátnej úrovni.*

Zásady uplatňujúce sa pri určovaní výšky finančných opráv

- RO je povinný brať na zreteľ závažnosť a následky zisteného porušenia pravidiel VO, pričom **finančné opravy sa uplatňujú iba v prípade zistení, ktoré mali alebo mohli mať vplyv na výsledok VO**
- **Ak má porušenie len formálny charakter** bez skutočného alebo potenciálneho vplyvu na výsledok VO, **RO neurčuje finančnú opravu.**
- Pri určení percentuálnej sadzby vychádza RO z **prílohy č. 1** (zákazky podľa zákona č. 25/2006 Z. z.) a **prílohy č. 2** (zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tohto metodického pokynu a určuje **finančné opravy vo výške 5%, 10%, 25% alebo 100%.**
- Zistenia, ktoré **nie sú zaradené** do prílohy č. 1 a č. 2 k MP CKO č. 5 by sa mali **riešiť v súlade so zásadou proporcionality a podľa možnosti analogicky** s typmi nedostatkov uvedenými v prílohe tohto metodického pokynu alebo v prílohe k rozhodnutiu EK.

- **% sadzba uplatnená vo vzťahu k porušeniu zákona o VO je stanovená ako maximálna**, t.j. RO nemôže aplikovať vyššiu sadzbu, okrem najvážnejších prípadov, keď nedostatok priamo a preukázateľne zvyhodňuje konkrétneho uchádzača, alebo bol právoplatným rozhodnutím súdu preukázaný **trestný čin alebo** v prípade právoplatného **rozhodnutia Protimonopolného úradu SR**, ktorým bolo dokázané porušenie hospodárskej súťaže **sa uplatní finančná oprava 100 %**, t.j. **vylúči sa predmetné verejné obstarávanie z financovania v plnom rozsahu**.
- V prípade, že v rámci % sadzby uplatnenej vo vzťahu k porušeniu je uvedená **možnosť zníženia tejto sadzby** na nižšiu hodnotu podľa závažnosti, musí byť toto zníženie zo strany RO **riadne odôvodnené** (napr. **vyšší počet predložených ponúk**, absencia cezhraničného záujmu o zákazku VO, absencia uplatnených revíznych postupov alebo žiadosti o vysvetlenie vo vzťahu ku skutočnosti, ktorá predstavuje identifikovaný nedostatok)
- V prípade zistenia viacerých porušení je RO povinný uplatniť jednu percentuálnu sadzbu, a to takú, ktorá sa vzťahuje na porušenie s vyššou sadzbou, teda **finančné opravy sa nespočítavajú**.

Najčastejšie typy porušení a %sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKOč. 5 (zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.)

- **Nedodržanie postupov zverejňovania zákazky, 100 %**, možnosť zníženia na **25 %**, ak bol dodržaný určitý stupeň zverejnenia
- **Nedovolené rozdelenie predmetu zákazky, 100 %** - vzťahuje sa na každú z rozdelených zákaziek, **25 %** v prípade zákaziek, v rámci ktorých bol obídenny postup zadávania zákazky, ale bol dodržaný určitý stupeň zverejnenia rozdelenej zákazky.
- **Nedovolené spájanie rôznorodých zákaziek, 25%** v prípade, ak bol obídenny postup zadávania nadlimitnej alebo podlimitnej zákazky v dôsledku zahrnutia takej dodávky tovaru alebo poskytnutých služieb, ktoré nie sú nevyhnutné pri plnení zákazky na stavebné práce do PHZ **10 %**- v ostatných prípadoch nedovoleného spájania rôznorodých zákaziek.

Najčastejšie typy porušení a %sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKOč. 5

- **Nedodržanie minimálnej zákonnej lehoty na predkladanie ponúk alebo nedodržanie minimálnej zákonnej lehoty na predloženie žiadosti o účasť, finančná oprava 5 %, 10% alebo 25 %**
- **Nedodržanie postupov zverejňovania opravy oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v prípade predĺženia lehoty na predkladanie ponúk predĺženia lehoty na žiadosti o účasť, finančná oprava 5 % alebo 10 %**
- **Zadanie zákazky na nie bežne dostupné tovary, služby alebo stavebné práce zadávané s využitím elektronického trhoviska alebo prostredníctvom dynamického nákupného systému, finančná oprava 25 %, s možnosťou zníženia na 10 % v prípade zákaziek na dodanie tovaru**
- **Nedodržanie povinnej elektronickej komunikácie pri zadávaní nadlimitných a podlimitných zákaziek VO po 18.10.2018, finančná oprava 25 %, 10% alebo 5 %**

Najčastejšie typy porušení a %sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKOč. 5

- **Neoprávnené použitie priameho rokovacieho konania, finančná oprava 100 %**
- **Nezákonné a/alebo diskriminačné podmienky účasti a/alebo kritéria na vyhodnotenie ponúk stanovené v súťažných pokladoch alebo oznámení, finančná oprava 5 %, 10% alebo 25 %**
- **Technické špecifikácie predmetu zákazky sú diskriminačné, finančná oprava 5 %, 10% alebo 25 %**
- **Nedostatočne opísaný predmet zákazky, finančná oprava 5 % alebo 10 %**
- **Nezaslanie výzvy na predkladanie ponúk minimálne trom vybraným záujemcom v prípade zákazky s nízkou hodnotou alebo zákazky zadávanej osobou, ktorej verejný obstarávateľ poskytne 50% a menej finančných prostriedkov z NFP, finančná oprava 100 % (v prípade zákaziek do 15 000 eur/100 000 eur), finančná oprava 25 % s možnosťou zníženia na 10 % (v prípade korektne zverejnených zákaziek nad 15 000 eur/100 000 eur)**

Najčastejšie typy porušení a %sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP CKO č. 5

- Vyhodnocovanie ponúk uchádzačov/žiadostí o účasť záujemcov v rozpore s podmienkami účasti uvedenými v oznámení a súťažných podkladoch a/alebo vyhodnocovanie ponúk uchádzačov v rozpore s kritériami na vyhodnotenie ponúk a pravidlami na ich uplatnenie, finančná oprava 5 % až 25 %
- Nedodržiavanie zásady transparentnosti a/alebo rovnakého zaobchádzania počas postupu zadávania zákazky, finančná oprava 5 % až 25 %
- Odmietnutie mimoriadne nízkej ponuky, finančná oprava 25 %
- Konflikt záujmov, finančná oprava 100 %
- Úspešný uchádzač, resp. jeho subdodávateľ nie je zapísaný v registri partnerov verejného sektora, finančná oprava 25 % (uchádzač) alebo 10 % (subdodávateľ), ak ani po identifikovaní tohto typu zistenia zo strany RO nedôjde v primeranej lehote k zápisu do RPVS
- Podstatná zmena častí podmienok uzatvorenej zmluvy oproti častiam obchodných podmienok uvedených v oznámení alebo v súťažných podkladoch, finančná oprava 25 % z ceny zmluvy plus hodnota dodatočných výdavkov z plnenia zmluvy vychádzajúcich z podstatných zmien zmluvy

Najčastejšie typy porušení a %sadzby finančných opráv podľa prílohy č. 2 k MP ČKOč. 5

- **Zníženie rozsahu zákazky**, finančná oprava je **hodnota zníženia rozsahu + 25 % z hodnoty konečného rozsahu** (iba ak zníženie v rozsahu zákazky je podstatné) → zníženie rozsahu zákazky nie je podstatné, ak je nižšie ako:
 - a) **10 %**v prípade zákaziek na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby a nižšie ako **15 %**v prípade zákaziek na stavebné práce,
 - b) **25%** v prípade, ak potreba zníženia rozsahu zákazky vyplynul z nepredvídateľných okolností;
- **Zákazka na doplňujúce stavebné práce, tovary alebo služby bola zadaná v rozpore s pravidlami podľa § 18 zákona č. 343/2015 Z. z.**, finančná oprava **100 % z hodnoty dodatočnej zákazky**; v prípade, že všetky dodatočné hodnoty stavebných prác/tovarov/služieb v dodatočných zákazkách nepresahujú 20 % z hodnoty pôvodnej zákazky a súčasne táto hodnota dodatočných zákaziek sama o sebe nepredstavuje hodnotu nadlimitnej zákazky, môže byť finančná oprava znížená na 25 % z hodnoty dodatočnej/dodatočných zákaziek.

.....

Postup pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania pri nadlimitných a podlimitných zákazkách podľa § 41 – novela zákona č. 292/2014 Z. z. – účinná od 1.6.2017

- (1) Ak poskytovateľ na základe vlastného podnetu alebo podnetu iného orgánu zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, prostredníctvom žiadosti o vrátenie vyzve prijímateľa vrátiť poskytnutý príspevok alebo jeho časť vzťahujúci sa na predmet zákazky; ak iný orgán ako poskytovateľ zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania a poskytovateľ s týmto zistením nesúhlasí, poskytovateľ podá podnet Úradu pre verejné obstarávanie.
- (2) Ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe žiadosti o vrátenie podľa odseku 1, poskytovateľ podá podnet Úradu pre verejné obstarávanie.
- (3) Ak bolo na základe podnetu podľa odseku 2 zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v rozhodnutí, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a ak poskytovateľ za takéto porušenie vyzval prijímateľa prostredníctvom žiadosti o vrátenie vrátiť poskytnutý príspevok alebo jeho časť vzťahujúcich sa na predmet zákazky podľa odseku 1, poskytovateľ podá podnet správnomu orgánu na konanie podľa odseku 5.

Postup pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania pri nadlimitných a podlimitných zákazkách podľa § 41 – novela zákona č. 292/2014 Z. z. – účinná od 1.6.2017

- (4) Ak bolo na základe podnetu zistené porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v rozhodnutí, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, a ak poskytovateľ za takéto porušenie nevyzval prijímateľa prostredníctvom žiadosti o vrátenie vrátiť poskytnutý príspevok alebo jeho časť na predmet zákazky podľa ods. 1, poskytovateľ bezodkladne po doručení rozhodnutia vyzve prijímateľa prostredníctvom žiadosti o vrátenie vrátiť poskytnutý príspevok alebo jeho časť vzťahujúcich sa na predmet zákazky. Ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe žiadosti o vrátenie, poskytovateľ podá podnet správny orgán na konanie podľa ods. 5.
- (5) Správny orgán na základe podnetu podľa odseku 3 alebo odseku 4 rozhodne o vrátení sumy uvedenej v žiadosti o vrátenie podľa odseku 1 alebo odseku 4.
- ...
- (12) Rozhodnutie Rady Úradu pre verejné obstarávanie podľa osobitného predpisu je preskúmateľné súdom na základe žaloby riadiaceho orgánu, orgánu auditu alebo certifikačného orgánu. Žaloba musí byť podaná najneskôr do siedmich rokov odo dňa právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

Postup pri porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania pri zákazkách snízkou hodnotou podľa § 41a – novela zákona č. 292/2014 Z. z. – účinná od 1.6.2017

- (1) Ak poskytovateľ na základe vlastného podnetu alebo podnetu iného orgánu zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, prostredníctvom žiadosti o vrátenie vyzve prijímateľa vrátiť poskytnutý príspevok alebo jeho časť vzťahujúci sa na predmet zákazky.
- (2) Ak prijímateľ nevráti poskytnutý príspevok alebo jeho časť na základe žiadosti o vrátenie podľa odseku 1, poskytovateľ podá podnet správnomu orgánu na konanie podľa odseku 3.
- (3) Správny orgán na základe podnetu podľa odseku 2 rozhodne o vrátení sumy uvedenej v žiadosti o vrátenie podľa odseku 1.

Doplnené pravidlo k archivácii dokumentácie k VO – § 39 ods. 3

- (3) Prijímateľ a partner je povinný uchovávať v origináli kompletnú dokumentáciu týkajúcu sa realizácie projektu, verejného obstarávania, účtovnú dokumentáciu podľa odseku 1, evidenciu podľa odseku 2 a inú dokumentáciu týkajúcu sa projektu v súlade s osobitným predpisom do 31. decembra 2028 alebo aj po tomto dátume, ak do 31. decembra 2028 nedošlo k vysporiadaniu finančných vzťahov medzi poskytovateľom a prijímateľom podľa § 41 až 43 a v súlade so zmluvou alebo rozhodnutím podľa § 16 ods. 2; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy, uzavretej ako výsledok verejného obstarávania, je prijímateľ a partner povinný uchovávať počas celej doby jej trvania.

Novelou zákona č. 292/2014 Z. z. sa mení a dopĺňa zákon o verejnom obstarávaní

- Nový inštitút → **preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania na základe podnetu oprávneného orgánu** (RO, OA, CO) → cieľ je zabezpečiť preskúmateľnosť prvostupňových rozhodnutí ÚVO a umožniť postup podľa § 41 zákona č. 292/2014 Z. z. → docieľiť vrátenie príspevku od prijímateľa

§ 179a Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania na základe podnetu oprávneného orgánu

(1) Rada na základe podnetu riadiaceho orgánu podľa osobitného predpisu, orgánu auditu podľa osobitného predpisu, alebo certifikačného orgánu podľa osobitného predpisu preskúma rozhodnutie podľa § 174 a rozhodnutie podľa § 175, proti ktorému

- a) nebolo podané odvolanie a ktoré je právoplatné,
- b) bolo podané odvolanie, pričom konanie o tomto odvolaní bolo zastavené,
- c) bol podaný podnet podľa tohto odseku, pričom konanie o tomto podnete bolo zastavené z dôvodu podľa § 177 ods. 10 písm. a), c) alebo d).

- **Rada ÚVO rozhodne do 45 dní** odo dňa doručenia kompletnej dokumentácie v origináli na ÚVO.
- Rada ÚVO rozhodnutie zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, v opačnom prípade podnet zamietne.
- Proti rozhodnutiu rady ÚVO nemožno podať opravný prostriedok, ale je preskúmateľné súdom.

Modelové prípady - nájdite chybné VO

Verejný obstarávateľ/prijímateľ: VÚC

Podlimitná zákazka s využitím elektronického trhoviska na služby

Predmet zákazky: upratovacie služby

- predpokladaná hodnota zákazky 220 000 eur bez DPH
 - výsledkom VO je zmluva, ktorá má charakter rámcovej dohody na 24 mesiacov
 - prijímateľ požadoval po uzavretí zmluvy predložiť doklad o výške obratu za predchádzajúce 3 hospodárske roky
 - Verejný obstarávateľ požadoval u osôb zabezpečujúcich upratovacie služby bezpečnostnú previerku na stupeň „dôverné“
 - Zákazka bola zadaná po 1.3.2018 a splnením predmetu zmluvy sa začalo pred ukončením ex-post kontroly na RO
- **Aké chyby spravil prijímateľ pri zadávaní zákazky a akú výšku finančnej opravy by sme uplatnili?**

Verejný obstarávateľ/prijímateľ: Slovenská správa ciest

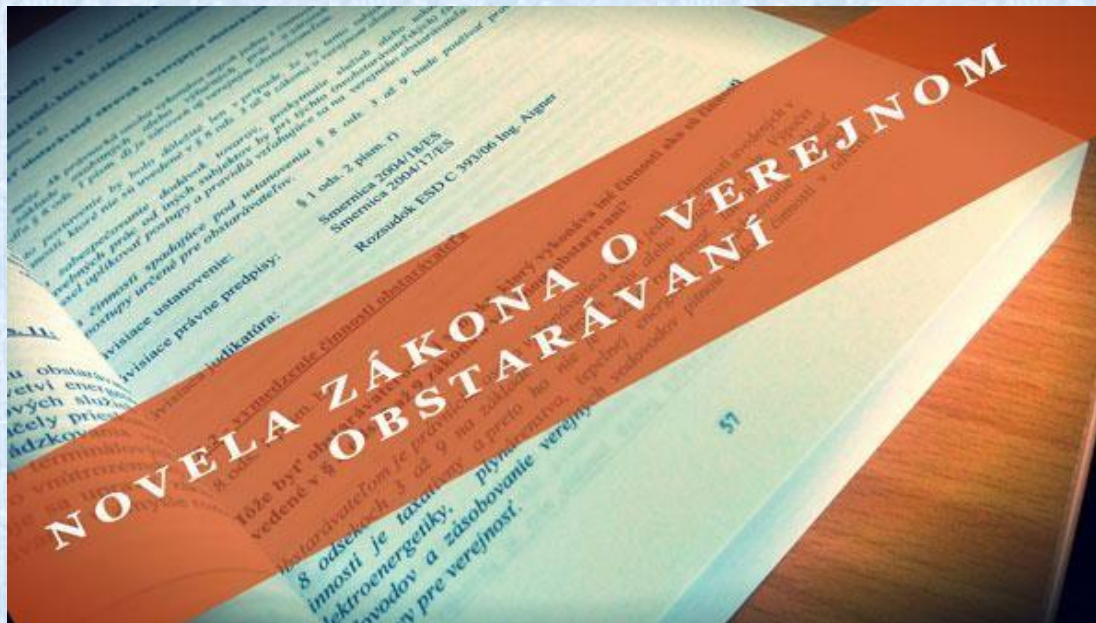
Nadlimitná zákazka na stavebné práce

Predmet zákazky: rýchlostná cesta + most

- predpokladaná hodnota zákazky 5 890 000 eur bez DPH
- Oznámenie o vyhlásení VO bolo zverejnené vo vestníku VO na webovom sídle ÚVO
- zákazka nebola rozdelená na časti
- výsledkom verejného obstarávania mala byť zmluva o dielo s lehotou výstavby na 48 mesiacov
- prijímateľ požadoval od uchádzačov ročný obrat za každý z predchádzajúcich 3 hospodárskych rokov min. 3 mil. EUR
- Hlavný stavbyvedúci musí byť zamestnancom úspešného uchádzača
- kritérium na vyhodnotenie ponúk bola cena (30 %), lehota výstavby (60 %), podiel subdodávok (10 %)
- **Aké chyby spravil verejný obstarávateľ pri zadávaní zákazky a akú výšku finančnej opravy by sme uplatnili?**

„Velká“ novela zákona o veřejném obstarávání

Novela zákona o verejnom obstarávaní

- ❑ **Nové výnimky**, na ktoré sa pôsobnosť ZVO nebude vzťahovať:
- ✓ **zadávanie podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou medzi verejnými obstarávateľmi navzájom**
- ✓ **letecká preprava osôb poskytovaná priamo leteckým dopravcom (letenky)**
- ✓ **dodanie tovaru alebo poskytnutie služby pre zákazky určené výlučne na výskumné, experimentálne, študijné alebo vývojové účely a ide o verejného obstarávateľa začleneného do sektora výskumu a vývoja**

Novela zákona o verejnom obstarávaní

- ✓ **zákon o verejnom obstarávaní sa nebude vzťahovať na zadávanie zákaziek do výšky 5000 eur → tzv. „zákazky malého rozsahu“**
- ✓ **zvýšenie finančných limitov pre zákazky s nízkou hodnotou:**
 - **tovary a služby → do 70 000 eur**
 - **stavebné práce → do 180 000 eur**
 - **služby podľa prílohy č. 1 → do 260 000 eur**
- ✓ **zjednotenie finančných limitov pre bežne dostupné a nie bežne dostupné tovary, práce, služby**
- ✓ **možnosť použiť elektronického trhoviska iba na bežne dostupné tovary a bežne dostupné služby, ktoré nie sú intelektuálneho charakteru (stavebné práce vylúčené z e-trhoviska)**

Novela zákona o verejnom obstarávaní

- ✓ **podlimitné zákazky** → **možnosť fakultatívneho zriadenia komisie na vyhodnocovanie ponúk, nahradenie JED čestným vyhlásením, skrátenie odkladnej lehoty na uzavretie zmluvy**
- ✓ **skrátenie lehoty na predkladanie ponúk pri podlimitných zákazkách:** 12 dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk na uverejnenie vo vestníku, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo zákazku na poskytnutie služby, 20 dní, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.
- ✓ Do ZVO sa dopĺňa pravidlo, že **trvanie zákaziek zadaných na základe rámcovej dohody môže presiahnuť trvanie rámcovej dohody**, pričom zákazky, ktorých trvanie presiahne trvanie rámcovej dohody, možno zadať na obdobie, ktoré je primerané a to najmä s ohľadom na dĺžku trvania obdobných zákaziek zadávaných na základe tej istej rámcovej dohody.

Novela zákona o verejnom obstarávaní

- ✓ určenie finančného limitu, od ktorého budú povinne kontrolované eurofondové nadlimitné **zákazky** (§ 169 ods. 2 ZVO) → **600 000 eur** bez DPH pre nadlimitné zákazky v prípade tovarov a služieb, stavebné práce bez zmeny
- ✓ lehota na výkon kontroly **nadlimitných eurofondových zákaziek pred uzavretím zmluvy** sa bude počítat' **odo dňa doručenia podnetu a bude 45 dní**
- ✓ **nebudú sa povinne kontrolovať nadlimitné čiastkové zmluvy zadávané na základe rámcovej dohody a zákazky zadávané v rámci dynamického nákupného systému**
- ✓ verejní obstarávatelia **nebudú vyžadovať doklady na účely osobného postavenia, ktoré je možné získať z informačných systémov verejnej správy**

Novela zákona o verejnom obstarávaní

- ✓ **úprava uzatvárania dodatkov podľa smerníc EÚ** (možnosť opakovanej zmeny zmluvy podľa § 18 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) **a úprava pravidla uzatvárania dodatkov podľa § 18 ods. 3 ZVO** (vždy do výšky 10%, resp. 15% v prípade podlimitných zákaziek)
- ✓ **vypustenie povinnosti odôvodňovať primeranosť každej určenej podmienky účasti** vo vzťahu k predmetu zákazky
- ✓ **zrušenie dvojobáľkového postupu predkladania ponúk** (časť „Ostatné“, časť „Kritériá“)
- ✓ **vypustenie percentuálnej kvantifikácie mimoriadne nízkej ponuky** (§ 53 ods. 3) → bude posudzovať individuálne verejný obstarávateľ

Overovanie hospodárnosti

Ako nastavil overenie hospodárnosti CKO

- ❑ **MP CKOč. 18 k overovaniu hospodárnosti výdavkov**
- ❑ **RO posudzuje oprávnenosť výdavkov projektu z hľadiska hospodárnosti primárne v nasledovných oblastiach implementácie:**
 - a) konanie o žiadosti o nenávratný finančný príspevok,**
 - b) priebeh realizácie projektu – administratívna finančná kontrola žiadosti o platbu,**
 - c) verejné obstarávanie a obstarávanie nespádajúce pod pravidlá verejného obstarávania**

Pomocné nástroje na overenie hospodárnosti podľa CKO

a) finančné limity na úrovni jednotkových výdavkov,

b) percentuálne limity na úrovni skupín výdavkov,

c) prieskum trhu,

d) benchmark (napr. celkové výdavky na jednu hodinu vzdelávania, celkové výdavky na rekonštrukciu m² cesty určitej kategórie, ročné úspory energie realizovaním projektu, celkové výdavky na vytvorenie nového pracovného miesta ...)

e) odborný posudok/znalecký posudok,

f) ukončené VO alebo obstarávanie (*zatiaľ iba návrh do budúcnosti ...*)

Rizikové indikátory nehospodárnosti v procese VO

- a) **nízky počet predložených ponúk - 2 a menej** (v prípade keď je predmet zákazky v rámci jedného postupu zadávania zákazky rozdelený na viacero častí, platí uvedený limit na každú takto rozdelenú časť zákazky);
- b) **výrazný rozdiel medzi hodnotami niektorých položiek** (prác/tovarov/služieb) v rámci porovnania medzi ponukami uchádzačov;
- c) **nedostatočné preukázanie určenia predpokladanej hodnoty zákazky;**
- d) **identifikované porušenia pravidiel a princípov verejného obstarávania**, ktoré môže mať vplyv na cenu, resp. návrhy na plnenie kritérií úspešného uchádzača;
- ✓ **akceptovateľná miera tolerancie** zo strany RO pri overovaní hospodárnosti (tzv. akceptovateľná odchýlka) je na základe platnej judikatúry max. **20 %**

Konflikt záujmov vo verejnom obstarávaní

Čo rozumieme pod konfliktom záujmov vo verejnom obstarávaní?

- **Konflikt záujmov** zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď osoby na strane verejného obstarávateľa alebo poskytovateľa obstarávacích služieb konajúceho v mene obstarávateľa, ktorí sú **zapojení do vykonávania postupu obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu** (bez nutnosti ich priameho zapojenia), majú priamo alebo nepriamo **finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem**, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich neustrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom VO.
- **Konflikt záujmov: verejný obstarávateľ vs. uchádzač (ich vzájomné prepojenie)**

Úprava konfliktu záujmov v novej smernici EPa Rady

- Podľa článku 24 smernice č. 2014/24/EÚ zo dňa 26. 02. 2014 „Členské štáty zabezpečia, aby verejní obstarávatelia **prijali vhodné opatrenia na účinné predchádzanie konfliktom záujmov**, ktoré vznikajú pri vykonávaní postupov obstarávania, ako aj ich identifikáciu a nápravu, aby sa zabránilo akémukol'vek narušeniu hospodárskej súťaže a aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie so všetkými hospodárskymi subjektmi.“
- „Pojem konflikty záujmov zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď **zamestnanci verejného obstarávateľa alebo poskytovateľa obstarávacích služieb** konajúceho v mene verejného obstarávateľa, ktorí sú zapojení do vykonávania postupu obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu, **majú priamo alebo nepriamo finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem**, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s daným postupom obstarávania.“

Úprava konfliktu záujmov v novom zákone o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z. z. (§ 23)

- ❑ **definícia konfliktu záujmov** a všeobecná povinnosť verejného obstarávateľa mu predchádzať ...
- ❑ určenie pojmu zainteresovaná osoba

§ 23 ods. 3 zainteresovanou osobou je najmä

a) zamestnanec verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo iná osoba, ktorá poskytuje verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo

b) osoba s rozhodovacími právomocami verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.

Úprava konfliktu záujmov v novom zákone o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z.z. (§ 23)

(4) Zainteresovaná osoba oznámi verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi akýkoľvek konflikt záujmov vo vzťahu k hospodárskemu subjektu, ktorý sa zúčastňuje prípravných trhových konzultácií, záujemcovi, uchádzačovi, účastníkovi alebo dodávateľovi bezodkladne po tom, ako sa o konflikte záujmov dozvie.

(5) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní prijať primerané opatrenia a vykonať nápravu, ak zistia konflikt záujmov. Opatreniami podľa prvej vety sú najmä vylúčenie zainteresovanej osoby z procesu prípravy alebo realizácie verejného obstarávania alebo úprava jej povinností a zodpovednosti s cieľom zabrániť pretrvávaniu konfliktu záujmov.

Zákon o verejnom obstarávaní zároveň umožňuje, aby verejný obstarávateľ **vylúčil z verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak konflikt záujmov nemožno odstrániť inými účinnými opatreniami (§ 40 ods. 6 písm. f).**

CKOa konflikt záujmov = MP CKOč. 13

➤ MP CKO č. 13 k posudzovaniu konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní, **aktualizovaný k 31.10.2018**

- ✓ Definícia konfliktu záujmov
- ✓ Definícia zainteresovanej osoby
- ✓ **Určenie „úradného orgánu“ → ROa ÚVO**
- ✓ Postup ROpri identifikovaní konfliktu záujmov
- ✓ Príklady konfliktu záujmov

- ☐ CKOmetodicky usmerňuje riadiace orgány v oblasti kontroly VO
→ usmerňovanie v oblasti posudzovania konfliktu záujmov

Dôvod zamerania pozornosti na konflikt záujmov

- Konflikt záujmov → auditné zistenia Európskej komisie
- **vydanie rozhodnutie EKzo dňa 19.12.2013 č. C(2013) 9527**, ktorým Komisia schválila usmernenie o určení finančných opráv → obsahuje prvýkrát ako samostatný typ porušenia „**konflikt záujmov**“
- Typ porušenia č. 21 „**Konflikt záujmov**“: Konflikt záujmov na strane verejného obstarávateľa/prijímateľa **preukázaný** zodpovedným súdnym alebo **úradným orgánom** („established conflict of interest“).
- Finančná oprava **100% !!! bez možnosti zníženia**
- ❑ Kto bude úradným orgánom v rámci SR?
- zriadená pracovná skupina pre konflikt záujmov → úradným orgánom bude **Úrad pre verejné obstarávanie a riadiace orgány zodpovedné za vykonávanie operačných programov**

Rozhodovacia prax ÚVO – jeden z prvých protokolov ku konfliktu záujmov → ÚVO potvrdilo konflikt záujmov

- Protokol o výsledku kontroly zo dňa 19.4.2012:
- ✓ **predseda komisie verejného obstarávateľa** a zároveň odborne spôsobilá osoba na verejné obstarávanie, ktorá pripravovala súťažné podklady, bola zároveň **zamestnancom úspešného uchádzača**
- ✓ kontrolná skupina si cez vyjadrenie Sociálnej poisťovne zisťovala, či dotyčná osoba bola v rozhodnom čase zamestnancom úspešného uchádzača
- ✓ ÚVO v protokole okrem iného konštatoval: „*Kontrolná skupina má za to, že vyššie uvedené skutočnosti **preukazujú konflikt záujmov predsedu komisie AB s úspešným uchádzačom skupinou dodávateľov zastúpenou spoločnosťou CD...***“

Rozhodovacia prax ÚVO – kontrola zákaziek

- **Protokol o výsledku kontroly zo dňa 29.2.2016:**
- ✓ „Kontrolovaný postupoval v rozpore s § 40 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní a zároveň so základnými princípmi verejného obstarávania upravenými v ustanovení § 9 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, a to s dôrazom na princíp transparentnosti, keď sa **v procese verejného obstarávania nezaoberal existenciou potenciálneho konfliktu záujmov.**“
- ✓ „Verejný obstarávateľ je povinný v každom prípade overiť existenciu prípadných konfliktov záujmov a prijať vhodné opatrenia na to, aby im zabránil, odhalil ich a odstránil.“
- ✓ „Kontrolná skupina má v predmetom prípade za preukázané, že vyššie identifikované skutočnosti, resp. **skutkový stav zakladá existenciu potenciálneho konfliktu záujmov.**“

Konflikt záujmov podľa Usmernenia EKa podľa rozhodovacej praxe ÚVO ...

- **„Konflikt záujmov“ podľa Usmernenia EK** k určovaniu finančných opráv: Konflikt záujmov na strane verejného obstarávateľa/prijímateľa **preukázaný** zodpovedným súdnym alebo úradným orgánom („established conflict of interest“)
- **Konflikt záujmov podľa rozhodovacej praxe ÚVO:**
- ✓ „... **Kontrolovaný sa nezaoberal existenciou potenciálneho konfliktu záujmov.**“
- ✓ „**Kontrolná skupina konštatuje, že identifikované skutočnosti, resp. skutkový stav zakladá existenciu potenciálneho konfliktu záujmov.**“
- ❑ **Preukázaný vs. potenciálny konflikt záujmov**

Potenciálny (možný) vs. preukázaný konflikt záujmov ... Čo hovorí Európska komisia ?

- ✓ **Odpoveď Európskej komisie z 15.7.2016:** ... *Application of lower rates of correction by the Member State for conflict of interests is not in line with these guidelines (annex to the Commission Decision C(2013) 9527). Only established conflicts of interest are dealt with in the guidelines and the „potential“ conflict of interest is not mentioned. ...*
- EK ďalej vo svojom stanovisku zo dňa 15.7.2016 pokračuje a uvádza príklad posúdenia hranice medzi potenciálnym a preukázaným konfliktom záujmov na príklade prepojenia **otec vs. syn**:
- ✓ *An example would be the family relationship between the person acting on the behalf of the contracting authority (father) and the owner of one of the bidders (son). ... If in this example, **the father did not declare his conflict of interest and remove himself from all activities related to this public procurement, then the potential conflict of interest would become an actual conflict of interest** in the context of Article 24 of Directive 2014/24/EU. Once a conflict of interest is established, a correction of **100 %** is applicable according to guidelines.“*

Hranica medzi potenciálnym a preukázaným konfliktom záujmov

- ❑ **potenciálny konflikt záujmov sa stáva preukázaným (100% korekcia), ak zainteresovaná osoba nebola vylúčená z procesu prípravy a realizácie verejného obstarávania ???**
- uvedené pravidlo nie je aplikovateľné v každom prípade identifikovaného prepojenia, ale v prípade najzávažnejších prípadov konfliktu záujmov je daná interpretácia akceptovateľná (pravidlo účinné od 31.10.2018) → **medzi najzávažnejšie prípady patria:**
- ak je zainteresovanou osobou **člen komisie na vyhodnotenie ponúk** alebo
- **člen štatutárneho orgánu úspešného uchádzača/zamestnanec úspešného uchádzača je blízkou osobou** podľa § 116 a § 117 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k zainteresovanej osobe alebo
- **zainteresovaná osoba** vystupuje v čase prípravy a realizácie verejného obstarávania **na strane verejného obstarávateľa a zároveň na strane uchádzača**

Jemožné uzavrieť zistenie k možnému konfliktu záujmov bez finančnej opravy ?

- ✓ Ak je to možné, **vylúčiť zainteresovanú osobu z procesu prípravy a realizácie VO** → ak to nie je možné, tak brať do úvahy, či boli identifikované také porušenia pravidiel a postupov VO, ktoré môžu súvisieť s prepojením medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom
- Ak riadiaci orgán uzavrie zistenie k možnému konfliktu záujmov **bez finančnej opravy** → **postup zadávania zákazky bude predmetom kontroly na mieste po ukončení plnenia zmluvy** a preskúma sa, či z dôvodu prepojenia neboli identifikované nedostatky viažuce sa k plneniu zmluvy
- Riadiaci orgán by **pri určovaní finančnej opravy** za konflikt záujmov mal vždy **zvážiť priebeh a osobitné okolnosti každého VO**, najmä či mohla vzniknúť uchádzačovi, u ktorého bolo identifikované prepojenie na verejného obstarávateľa nejaká neprimeraná výhoda ...

z judikatúry Súdneho dvora EÚ...

- **„Verejný obstarávateľ nemôže zamietnuť žiadosť o účasť alebo ponuku hospodárskeho subjektu bez toho, aby tento mal možnosť preukázať, že za daných okolností nemohla uvedená situácia spôsobiť deformovanie súťaže. Zamietnuť žiadosť o účasť alebo ponuku možno takejto osobe len v prípade preukázania existencie výhody. Vyššie uvedenej problematiky sa nepriamo týka aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených prípadoch C-21/03 a C-34/03 Fabricom SA proti Belgickému štátu zo dňa 3. marca 2005 a rozsudok ESD z roku 2015 T-403/12 Intrasoft International SA**
- **Možný záver** → v prípade konfliktu záujmov nepostačuje identifikácia prepojenia medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom, ale je potrebné preukázať existenciu **výhody pre uchádzača** a s tým spojené **deformovanie čestnej hospodárskej súťaže**, resp. **nie je možné automaticky uplatniť finančnú opravu 100% bez možnosti pre verejného obstarávateľa (prijímateľa) preukázať, že identifikované prepojenie nemohlo ovplyvniť výsledok VO**

Odporúčanie pre prijímateľov vo väzbe na konflikt záujmov

- **zaoberat' sa** v každom prípade možným konfliktom záujmov!!!
- akýkoľvek **prepojenie medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom** musí byť na úrovni prijímateľa **pomenované a zdokumentované**, vrátane odôvodnenia (napr. v zápisnici z vyhodnotenia ponúk), prečo podľa prijímateľa dané prepojenie nemohlo obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť princíp transparentnosti a princíp rovnakého zaobchádzania
- pri plánovaní VO **určiť relevantné zainteresované osoby** a zabezpečiť ich poučenie vo väzbe na možný konflikt záujmov
- zainteresované osoby predložia **čestné vyhlásenie o neprítomnosti konfliktu záujmov**, ktoré sa odporúča vyplniť aj opakovane v závislosti od jednotlivých krokov vo verejnom obstarávaní → napr. vypracovanie súťažných podkladov, vyhodnocovanie ponúk, súčinnosť na uzavretie zmluvy
- vyššie uvedený postup môže ochrániť prijímateľa pred rizikom uplatnenia **100 %** finančnej opravy

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Ďakujeme za pozornosť 😊

Mgr. Michal Roháč
Manažér kontroly verejného obstarávania

Všetky informácie sú dostupné na: www.partnerskadohoda.gov.sk + sk.plsk.eu

Európska únia

PARTNERSKÁ DOHODA
ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Európska únia